

WYDZIAŁ HISTORII UAM
STUDIA STACJONARNE PIERWSZEGO STOPNIA

ZAJĘCIA FAKULTATYWNE – WYKŁADY MONOGRAFICZNE 2025/26
PLAN ZAJĘĆ

Semestr zimowy 2025/26

Lp.	Wykładowca	Temat	Opis	Liczba godz.	Forma zaliczenia	Dzień	Godz.	Sala
1.	dr Anastazja BAUKOVA	BYĆ KSIĘŻNICZKĄ LUB KRÓLOWĄ. DZIEJE KOBIECYCH ELIT OD STAROŻYTNOŚCI DO KOŃCA ŚREDNIOWIECZA	Historia kobiet w epoce starożytnej i średniowiecznej.	30	Zaliczenie z oceną	poniedz.	14.15-15.45	3.67
2.	prof. UAM dr hab. Krzysztof KRÓLCZYK	NA GRANICACH ŚWIATA RZYMSKIEGO	Wykład poświęcony będzie granicom Imperium Romanum i roli, jaką odgrywały w historii państwa. Omówione zostaną m. in. następujące zagadnienia: pojęcia związane z granicami w źródłach z epoki, kształtowanie się granic rzymskich w okresie Republiki i wczesnego Cesarstwa, umocnienia graniczne doby pryncypatu, ich charakterystyka i ewolucja, wpływ wojska i obozów wojskowych na życie prowincji, w tym na powstawanie ośrodków miejskich, załamanie się systemu limesowego w III w. po Chr.	30	Zaliczenie z oceną	poniedz.	12.30-14.00	3.67
3.	prof. UAM dr hab. Anna TATARKIEWICZ	ŻYCIE PRYWATNE W RZYMIE W OKRESIE REPUBLIKI I CESARSTWA	Wykład wprowadzający w realia codziennego funkcjonowania mieszkańców Imperium Rzymskiego. Na zajęciach omówione zostaną takie zagadnienia, jak np.: mieszkalnictwo, wyżywienie, higiena,	30	Zaliczenie z oceną	środa	9.00-10.30	3.129

			rozrywki, struktura rodziny oraz rytuały religijne. Zajęcia mają na celu ukazanie historii z perspektywy życia codziennego, poza wielkimi wydarzeniami i postaciami politycznymi. Wykład skierowany do studentów studiów licencjackich zainteresowanych kulturą i społeczeństwem antycznym.					
4.	prof. UAM dr hab. Maciej DORNA	ZAKON KRZYŻACKI I JEGO PAŃSTWO W PRUSACH	Tematem wykładu będą dzieje zakonu krzyżackiego od momentu jego powstania u schyłku XII w. aż do czasów współczesnych, a także dzieje państwa stworzonego przez Zakon w Prusach do momentu jego sekularyzacji w 1525 r. Pomimo położenia głównego akcentu na pruskim wątku dziejów zakonu krzyżackiego, w wykładzie zostaną uwzględnione również wszystkie pozapruskie aspekty dziejów Zakonu – jego działalność na terenie Ziemi Świętej, Europy południowej, zachodniej i środkowej oraz na terenie Inflant.	30	Zaliczenie z oceną	środa	9.00-10.30	3.67
5.	prof. UAM dr hab. Jerzy KOŁACKI	STOSUNKI POLSKO-NIEMIECKIE W XX WIEKU	Wykład obejmuje stosunki polsko-niemieckie w okresie Drugiej Rzeczypospolitej, w czasie II wojny światowej, w Rzeczypospolitej Polsce Ludowej do 1989 roku oraz III Rzeczypospolitej do końca lat 90-tych, ze szczególnym uwzględnieniem dziejów politycznych. Podjęte zostaną główne kwestie sporne między obu państwami i poszukiwanie ich rozwiązania, zwłaszcza sprawy wspólnej granicy, wojennych i powojennych migracji ludności, relacji PRL z RFN i NRD,	30	Zaliczenie z oceną	poniedz.	12.30-14.00	3.129

			zjednoczenia Niemiec, mniejszości niemieckiej w Polsce i Polonii w Niemczech oraz pierwszych prób pojednania między Polakami i Niemcami.					
6.	prof. UAM dr hab. Piotr OKULEWICZ	NIE TYLKO NIEMEN I BUDKA SUFLERA, CZYLI KRĘTE ŚCIEŻKI POLSKIEJ MUZYKI ROCKOWEJ	Przekazanie wiedzy obejmującej wybrane problemy narodzin zjawiska muzyki młodzieżowej w PRL.	30	Zaliczenie z oceną	poniedz.	14.15-15.45	3.44
7.	prof. UAM dr hab. Regina PACANOWSKA	POLSKA NA PRZEŁOMIE XX I XXI WIEKU	Problematyka wykładu koncentruje się wokół przemian społeczno-gospodarczych zachodzących w Polsce, w tym poszczególnych regionach na przełomie XX i XXI wieku	30	Zaliczenie z oceną	piątek	9.00-10.30	3.46
8.	prof. dr hab. Grzegorz ŁUKOMSKI	KONFLIKTY I WOJNY WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE	Najnowsze konflikty wojenne i ich analiza.	30	Zaliczenie z oceną	piątek	10.45-12.15	3.67

Semestr letni 2025/26

Lp.	Wykładowca	Temat		Liczba godz.	Forma zaliczenia	Dzień	Godz.	Sala
1.	dr Tytus MIKOŁAJCZAK	BLISKI WSCHÓD OD ACHEMENIDÓW DO SASANIDÓW	Wybrane zagadnienia z historii starożytnego Bliskiego Wschodu od ok. VI wieku p.n.e. po ok. VII wiek n.e.	30	Zaliczenie z oceną			
2.	prof. UAM dr hab. Elena KLENINA	PRZESTRZEŃ PUBLICZNA W PROWINCJONALNYCH MIASTACH ANTYCZNYCH: FORMA A FUNKCJA	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z zasadami kształtowania przestrzeni miejskiej i architektury w świecie starożytnym – od epoki greckich <i>poleis</i> , przez urbanistykę rzymską, po miasta Bliskiego Wschodu i Egiptu. Kurs omawia rozwój form architektonicznych i układów urbanistycznych w kontekście społecznym, politycznym, religijnym i technologicznym. Poruszane zagadnienia obejmują	30	Zaliczenie z oceną			

			m.in.: genezę miasta w starożytności; plan hippodamejski i jego zastosowanie w miastach greckich; rzymską siatkę uliczną (<i>cardo, decumanus</i>), forum, <i>insulae, domus</i> i infrastrukturę techniczną (akwedukty, kanalizacja); architekturę publiczną (świątynie, teatry, amfiteatry, łaźnie); symbolikę urbanistyczną i funkcje ideologiczne przestrzeni. Zajęcia mają charakter wykładowo-analityczny, z elementami analizy planów, rekonstrukcji i tekstów źródłowych.					
3.	dr Michał DUCH	HISTORIA ZAPISANA W KAMIENIU: WPROWADZENIE DO EPIGRAFIKI ŁACIŃSKIEJ	Wykład wprowadza w podstawy epigrafiki rzymskiej – od typologii inskrypcji, przez paleografię, po metody dokumentacji i interpretacji. Uczestnicy nauczą się czytać i analizować inskrypcje z różnych części Imperium Rzymskiego, poznając ich znaczenie dla badań nad społeczeństwem, religią i administracją.	30	Zaliczenie z oceną			
4.	prof. UAM dr hab. Krzysztof KRÓLCZYK	CESARZ SEPTYMIUSZ SEWER I JEGO EPOKA	Celem wykładu jest zapoznanie słuchaczy z przełomowym w dziejach wczesnego Cesarstwa Rzymskiego okresem rządów Septymiusza Sewera, który panował w latach 193-211 n.e. Poruszone zostaną i. in. następujące zagadnienia: źródła do epoki, dzieciństwo, młodość i wczesna kariera polityczna Sewera, wojna domowa w Rzymie w latach 193-197 i przejęcie władzy przez Septymiusza Sewera, wojny zewnętrzne Cesarstwa w latach 193-211, polityka wewnętrzna cesarza, zmiany w systemie administracyjnym	30	Zaliczenie z oceną			

			państwa, jurysprudencja, architektura i sztuka epoki, śmierć Sewera i jej następstwa, bilans epoki Septymiusza Sewera.					
5.	prof. UAM dr hab. Małgorzata DELIMATA-PROCH	ŚREDNIOWIECZE WE WSPÓŁCZESNEJ KULTURZE POPULARNEJ (W FILMACH, SERIALACH, POWIEŚCIACH)	Wykład dotyczy zagadnień związanych z mediewalizmem, czyli poszukiwania nawiązań do średniowiecza w wybranych filmach, powieściach historycznych itp. Chodzi m.in. o wskazanie wpływu motywów, faktów, postaci średniowiecza polskiego i powszechnego na współczesną kulturę	30	Zaliczenie z oceną			
6.	prof. UAM dr hab. Marzena MATLA	MONARCHIE PRZEMYŚLIDÓW, PIASTÓW I ARPADÓW – POWIĄZANIA I ODDZIAŁYWANIA POLITYCZNO-KULTUROWE	Wykład dotyczy specyfiki rozwojowej Europy Środkowej w średniowieczu, tj. monarchii Przemyslidów, Arpadów i Piastów oraz ich wzajemnych interakcji, przede wszystkim kulturowych, ale też politycznych. Punktem wyjścia będzie ukazanie ogólnych kierunków rozwoju owych monarchii, służące za podstawę do ukazania transferów kulturowych między poszczególnymi obszarami, stopnia tych oddziaływań, okoliczności, w których się one dokonywały, a były to zwykle kontakty polityczne, ale przede wszystkim ich zakresu. Interesować nas będzie, w jakich obszarach wzajemne wpływy się zaznaczały, dominowała sfera polityczna, czy kulturowa oddziaływań, dalej – czy recepcja dotyczyła kultury rodzimej (i jakich jej elementów) czy też poszczególne kraje stanowiły nośnik kultury	30	Zaliczenie z oceną			

			obcej, zachodniej czy bizantyńskiej.					
7.	prof. UAM dr hab. Adam KRAWIEC	GDZIE NIE ŻYJĄ SMOKI - ŚREDNIOWIECZNE WYOBRAŻENIA GEOGRAFICZNE	Zapoznanie z problematyką związaną ze średniowiecznymi wyobrażeniami geograficznymi na temat poszczególnych kontynentów, najważniejszych krain i miejsc, rozpatrywanymi w szerszym kontekście obrazu świata; wskazanie na ich specyfikę w stosunku do starożytności i czasów nowożytnych oraz ewolucję w obrębie epoki.	30	Zaliczenie z oceną			
8.	prof. Bernadetta MANYŚ	OD NARODZIN DO ŚMIERCI. RODZINA SZLACHECKA W DOBIE NOWOŻYTNEJ	Celem wykładu będzie ukazanie wybranych problemów związanych z funkcjonowaniem rodziny szlacheckiej w dobie nowożytnej. Poruszone zostaną zagadnienia związane z życiem rodzinnym, obchodzonymi uroczystościami, aspektami związanymi ze zdrowotnością, edukacją, radościami i troskami dnia codziennego. Analizowana będzie zarówno rodzina szlachecka, jak i mieszczańska w ujęciu statystycznym, demograficznym, obyczajowym itd.	30	Zaliczenie z oceną			
9.	prof. UAM dr hab. Anna IDZIKOWSKA- CZUBAJ	CAŁY TEN BIG-BEAT – LATA 60 W POLSKIM ROCKU	Historia muzyki rockowej.	30	Zaliczenie z oceną			
10.	prof. UAM dr hab. Jędrzej PASZKIEWICZ	BEZPIECZEŃSTWO MIĘDZYNARODOWE NA BAŁKANACH (XX I XXI W.)	Przedmiotem wykładu są zagadnienia z zakresu międzynarodowych stosunków politycznych, dotyczące historii najnowszej i współczesności regionu bałkańskiego (od początku XX wieku do lat 20. XXI wieku). Będzie mowa o relacjach wewnątrzbałkańskich (odnoszących się m.in. do różnic etniczno-religijnych) i wpływie	30	Zaliczenie z oceną			

			mocarstw na geopolityczną specyfikę regionu. Oddzielna uwaga będzie poświęcona stałym i zmiennym determinantom bezpieczeństwa na Bałkanach.					
10	prof. UAM dr hab. Konrad BIAŁECKI	„DEMOLUDY” CZYLI SŁÓW KILKA O KRAJACH „DEMOKRACJI LUDOWEJ”	Kraje demokracji ludowej i omówienie ich funkcjonowania.	30	Zaliczenie z oceną			